

**Wyrok Sądu Najwyższego
z 1 października 1930 r.
sygn. akt 3 K 654/30**

- 1) Wniosek oskarżonego o odczytanie zeznań świadka złożonych w śledztwie jest zbędny, albowiem ma on możliwość żądania uzupełnienia zeznań tego świadka na rozprawie lub składania dotyczących wyjaśnień.**
- 2) Działanie w afekcie pod wpływem zawodu miłosnego nie stanowi żadnego ze stanów umysłu wykluczających poczytanie winy.**
- 3) Działanie w afekcie na wyklucza zamiaru zabicia.**

Sąd Najwyższy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sądu Najwyższego K. Lorens (sprawozdawca)

Sędziowie Sądu Najwyższego: Stanisław Wyrobek
dr Mar. Sokalski

przy udziale prokuratora Sądu Najwyższego A. Trawińskiego

i jako protokolanta aplikanta sądowego A. Bramsona

na rozprawie kasacyjnej dnia 25 września i 1 października 1930 r.

w sprawie Michała Piskorza, oskarżonego z §§ 134, 135 ust. IV u.k.¹

po rozpoznaniu kasacji oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie, jako sądu przysięgłych z dnia 25 czerwca 1930 r., sygn. akt IV 1 K 6/30

na mocy art. 512 i 558 k.p.k.² oraz art. 60 do 66 p.t.o.k.s.³ kasację oskarżonego Michała Piskorza oddała, od niego tytułem opłaty sądowej w Sądzie Najwyższym kwotę 600 zł zasądza i obciąża go kosztami postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Oskarżony w kasacji od wyroku sądu przysięgłych w Krakowie, którym oskarżonego za zbrodnię morderstwa z §§ 134 i 135 ust. I u.k. i za przekroczenie z §§ 32 i 36 patentu z 24 października 1852 r.⁴ skazano na karę śmierci, zarzucił:

- 1) nieprawidłowe stosowanie ustawy przy wymierzeniu kary wskutek niezachowania przepisu o zakazie obostrzenia kary z § 50 u.k.;
- 2) obrazę przepisów postępowania sądowego przez:

¹ Austriacka ustawa karna z dnia 27 maja 1852 r., Dz.U.P. z 1852 r., poz. 117.

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r. Kodeks postępowania karnego, Dz.U. 1928 nr 33 poz. 313.

³ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 marca 1924 r. w przedmiocie ogłoszenia przepisów tymczasowych o kosztach sądowych, Dz.U. 1924 nr 28 poz. 284.

⁴ Austriacki patent cesarski z dnia 24 października 1852 r. o wyrobie, posiadaniu i noszeniu broni, tudzież handlu bronią i jej przewozie, Dz.U.P. 1853 poz. 223.

- a) nieuwzględnienie wniosku obrony o odczytanie zeznań świadka Stanisława Cierniaka złożonych w śledztwie;
- b) odmówienie wnioskowi o dopuszczenie dowodu ze świadków Piotra Czekaja i Kazimierza Walasa na okoliczność, że oskarżony był z śp. Czujkówną zaręczony oraz ze świadka ks. Katana na fakt, że oskarżony pożyczył od niego 300 zł na koszt przyszłego wesela;
- c) nieuzupełnienie listy pytań pytaniami dodatkowymi w kierunku niepoczytalności oskarżonego;
- d) niepostawienie pytania ewentualnego w kierunku zbrodni zabójstwa z § 140 u.k.;
- e) nieprawidłową odpowiedź przysięgłych na I pytanie dodatkowe skutkiem niezachowania kolejności słów „tak” lub „nie”;
- f) nieusunięcie tej wadliwości odpowiedzi w trybie art. 435 k.p.k. wreszcie przez,
- g) niezrozumiałą odpowiedź przysięgłych na wzmiankowane pytanie.

[Sąd Najwyższy zważył, co następuje:]

Kasacja nie jest uzasadniona.

Zarzut niedopuszczalnego obostrzenia kary śmierci nie tylko nie znajduje żadnego oparcia w stanie sprawy, ale jest wprost swawolny, w szczególności nie tylko w aktach nie ma jakiegokolwiek podstawy do twierdzenia, że oskarżony, który od dnia 24 stycznia 1930 r. aż do obecnej chwili pozostaje w areszcie śledczym w sprawie o morderstwo na osobie śp. Józefy Czajkówny, odbywał jednocześnie karę 1 roku więzienia orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 25 października 1929 r., sygn. akt Vr II 3515/28 zatwierdzonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 1 marca 1930 r., sygn. akt I KA 50/30, ale ponadto, jak się to okazało z przeprowadzonej przez Sąd Najwyższy korespondencji a w szczególności z pisma naczelnika więzienia w Krakowie z dn. 26 września 1930 r., nr 3579/30/III/13 Michał Piskorz ani nie odbył ani nie odbywa wspomnianej kary jednorocznego więzienia.

Zarzut nieodczytania zeznań świadka Stanisława Cierniaka, złożonych w śledztwie, jest zgoła bezpodstawny. Korzystanie z przepisu art. 338 § 1 k.p.k. co do odczytania protokołów sporządzonych w śledztwie lub dochodzeniach zależy od uznania sądu w wypadkach tamże przewidzianych. W danym razie wniosek oskarżonego o odczytanie zeznań powyższego świadka nie był w żadnym przepisie uzasadniony, ponadto zaś zbędny, albowiem oskarżony miał możliwość żądania uzupełnienia zeznań tego świadka na rozprawie lub składania dotyczących wyjaśnień (art. 333 k.p.k.)

Wnioskowi o przesłuchanie świadków Piotra Czekaja, Kazimierza Walasa i ks. Katana słusznie odmówiono, gdyż okoliczności, na jakie świadkowie ci mieliby być przesłuchani, były dla oceny winy oskarżonego obojętne. Ani fakt zaręczyn oskarżonego z Czajkówną ani pożyczka udzielona przez ks. Katana nie miały żadnego znaczenia dla wykluczenia winy w morderstwie na osobie Czajkówny.

Do postawienia pytań, mających na celu wyczerpanie wszystkich w ustawie przewidzianych stanów niepoczytalności sprawcy w chwili popełnienia czynu, nie było żadnej podstawy. Wnioski samego obrońcy nie mogły być w tym względzie miarodajne, wyniki zaś przewodu, w szczególności wydane przed rozprawą i powtórzone na rozprawie orzeczenie znawców psychiatrów, istnienie któregośkolwiek z tych stanów, wykluczyły. Sam oskarżony powoływał się tylko na stan pijaństwa (§ 2 pkt c u.k.) i w tym kierunku pytanie zostało postawione, stało się zatem w zupełności zadość wymogowi art. 414 k.p.k. Działanie w afekcie pod wpływem zawodu miłosnego nie da się podciągnąć pod pojęcie któregośkolwiek ze stanów umysłu, wykluczających poczytanie winy, dotycząca obrona oskarżonego zatem nie dawała wystarczającej podstawy do postawienia pytań w powyżej wskazanych kierunkach.

Nie dawała również powyższa obrona wystarczającej podstawy do postawienia pytania ewentualnego w kierunku zbrodni zabójstwa, działanie bowiem w afekcie nie wyklucza zamiaru zabicia, wyniki zaś przewodu sądowego, w których wyczerpująco przedstawiono podłoże działania oskarżonego i towarzyszące mu okoliczności, wykazały sposób niebudzący żadnych wątpliwości, że oskarżony działał w zamiarze morderczym. Wskazuje na to fakt przygotowanie rewolweru, danie strzału w głowę z bezpośredniej odległości i zachowanie się oskarżonego po dokonanym czynie, pomijając już poprzednie pogroźki oskarżonego. Okoliczności te, wedle przedmiotowej oceny nie mogły dać Trybunałowi żadnej podstawy do przyjęcia, jakoby w danym razie istniała możliwość odmiennej kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego, aniżeli ta, którą wymienione w oskarżeniu. Do postawienia pytania, o którym mowa, brak było tedy ustawowych wymogów (art. 416 k.p.k.).

Odpowiedź przysięgłych nie budzi żadnych wątpliwości co to tego czy zamiarem ich było potwierdzenie pytania głównego co do winy w zbrodni morderstwa. W szczególności odwrotny porządek w umieszczeniu wyników głosowania, przez zestawienie poszczególnych odpowiedzi za pomocą słów 5 głosów „nie”, 7 głosów „tak”, nie ma istotnego znaczenia przy badaniu treści odpowiedzi przysięgłych, skoro rozstrzyga tylko stosunek oddanych głosów (art. 428 k.p.k.) nie zaś kolejność w zestawieniu wyników głosowania.

Ten samem zarzut niezachowania postanowień art. 435 k.p.k. i niezrozumiałości odpowiedzi przysięgłych pozbawiony jest wszelkiego uzasadnienia.

[Przywołane przepisy:, art. 333 k.p.k., art. 338 k.p.k., art. 414 k.p.k., art. 416 k.p.k., art. 428 k.p.k., art. 435 k.p.k., art. 512 k.p.k., art. 558 k.p.k., art. 60-66 p.t.o k.s., § 2c u.k., § 50 u.k., § 134 u.k., § 135 u.k., § 140 u.k.]